

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ **ФІЛОЛОГІЧНИЙ**
КАФЕДРА *слов'янської філології*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан **Філологічного** факультету

Т.В. Хом'як
(ініціали та прізвище)

«21» серпня 2019 р.

ПОРІВНЯЛЬНА СТИЛІСТИКА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки **бакалавра**
(назва освітнього ступеня)

спеціальності **035 Філологія**
(шифр, назва спеціальності)

Спеціалізація **035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно) –**
перша – польська

Освітні програми **Слов'янський переклад (польський)**

Укладач (Укладачі)

К. філол. н., доц. Дука Л.І.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
слов'янської філології
Протокол № 1 від “21” серпня 2019 р.
Завідувач кафедри **слов'янської філології**

(підпис) **І.Я. Павленко**
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету **філологічного**
Протокол № 1 від “21” серпня 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету **філологічного**

(підпис) **І.І. Льченко**
(ініціали, прізвище)

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>03 – «Гуманітарні науки»</u> (шифр і назва)	Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки Нормативна
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність <u>035 Філологія</u>	Рік підготовки: 3-й
	Спеціалізація <u>035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - польська.</u> Освітня програма <u>Слов'янський переклад (польський)</u>	2 семестр
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год.; самостійної роботи студентів – 5	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції
		30 год.
		Практичні
		14 год.
		Самостійна робота 76 год.
		Вид контролю: залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Порівняльна стилістика» є: систематизація знань в області експресивних засобів і функціональних стилів польської, російської та української мов з позиції внутрішніх та типологічних закономірностей.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Порівняльна стилістика (українська, російська, польська мови)» є: здатність до створення, редагування, реферування і систематизації всіх типів текстів офіційно-ділового, наукового та публіцистичного стилю; здатність до трансформації різних типів текстів (зміни стилю, жанру, цільової приналежності тексту); визначення основних типологічних відмінностей між польською, російською та українською мовами; подання загальної характеристики експресивних засобів польської та російської мов з позицій значних відмінностей від рідної мови; огляд основних напрямків дослідження і систематизації стилістичних явищ; удосконалення навичок інтерпретації тексту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- термінологічний апарат курсу, вимоги до здійснення лінгвостилістичного аналізу;
- загальні та специфічні особливості функціональних стилів, підстилів і жанрів української, російської та польської мов;
- ієрархію та взаємозв'язок синтаксичних одиниць;
- усвідомлювати схожість і розбіжність стилістичних систем української, російської та польської мов.

вміти:

- порівнювати засоби функціональних стилів на різних мовах в усних і письмових творах за своєю лінгвістичною тематикою;
- здійснювати лінгвостилістичний аналіз та інтерпретацію тексту;
- визначати основні типологічні відмінності між мовами (зокрема польською, російською або українською),
- розпізнавати і вміти застосовувати основні стилістичні прийоми при перекладі або створенні тексту.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності:

1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

2. Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань.

3. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.

4. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

5. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

6. Здатність спілкуватися російською та другою мовами у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу мовами, що вивчаються.

7. Усвідомлена повага до різноманіття культур.

8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

10. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Розуміння структури філологічної науки та її теоретичних основ.

2. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.

3. Здатність демонструвати знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

4. Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

5. Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві.

6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

7. Розуміння сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають русистику та германистику, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

8. Професійні знання й уміння з мовознавства, літературознавства, фольклористики.

9. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

11. Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

12. Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та російською і другою мовами.

13. Розуміння комунікативної діяльності як реалізації функцій мови в різних суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови).

14. Здатність здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

15. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мови.

16. Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово.

17. Здатність викладати російську та другу мови та зарубіжну й російську літературу у навчальних закладах.

18. Здатність проводити лінгвістичну експертизу публіцистичних, професійних та ін. текстів.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс «Порівняльна стилістика» тісно пов'язаний з курсами «Вступ до мовознавства», «Стилїстика сучасної української мови», «Стилїстика сучасної російської мови», «Польська мова», які спільно організують зміст тексту, а через текст реалізуються всі мовні одиниці; «Теорія і практика перекладу», «Переклад художніх текстів», «Практикум перекладу», «Теорія мовознавства» (функції мови, мова й мовлення, мова й мислення, знакова природа мови) та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1

Порівняльна характеристика лексико-граматичних засобів української, російської та польської мов

Тема 1. Основні положення курсу «Порівняльна стилістика»

Становлення стилістичної теорії. Зміст поняття «стиль». Класифікація функціональних стилів. Стилістична норма. Питання про стилі мови і стилі мовлення.

Порівняльна стилістика, її предмет і задачі. Принципи та методи порівняльного аналізу.

Тема 2. Стилістичні функції лексичних синонімів.

Лексичні синоніми і їх роль у порівняльній стилістиці. Стилістичні особливості синонімів у російських текстах. Стилістична маркірованість лексичних синонімів в українській мові.

Функціонування лексичних синонімів у польських художніх текстах. Контекстуальна синонімія як стилістичний прийом в українських, російських і польських текстах.

Тема 3. Стилістичні особливості антонімів у російській, українській та польській мовах.

Стилістичне вживання антонімів у російських, українських і польських художніх текстах. Сміслова неоднорідність контекстуальних антонімів. Оксюморон як стилістичний прийом у творчості письменників. Семантичні та стилістичні функції антонімів у творчості Т.Г. Шевченко. Семантичні та стилістичні функції антонімів у публіцистичних текстах.

Тема 4. Стилістична своєрідність термінів і термінологічних словосполучень у польській, українській та російській мовах.

Терміни і термінологічні сполучення як стилістичне збагачення мови. Терміни і термінологічні сполучення в публіцистиці і художній літературі. Вживання у художніх текстах термінологічних слів і словосполучень в номінативній функції. Метафоризація термінів у художньому, публіцистичному і розмовному мовленні. Метафоризовані архітектурні та музичні терміни в українських текстах. Метафоризація термінів у художніх, публіцистичних та розмовних текстах порівняльних мов.

Тема 5. Метафора і стилістичні ресурси okazіоналізмів в українських, російських та польських текстах.

Метафоризація як стилістичний прийом. Використання метафор в українських, російських та польських художніх текстах. Метафора у російській і українській публіцистиці. Метафора в поезії С. Єсеніна і В. Сосюри. Експресивно-стилістичні можливості okazіоналізмів у структурі текстів. Тичиновські неологізми та їх використання у творчості українських і російських письменників. Експресивно-стилістичні можливості okazіоналізмів у структурі українських, російських та польських текстів. Okazіональні слова та словосполучення у російській, польській, українській мовах.

Розділ 2 Порівняльна характеристика функціональних стилів російської, української та польської мов

Тема 6. Порівняльна характеристика фразеологічних засобів у російській, українській та польській мовах.

Нейтральні фразеологізми в українській, російській і польській мовах. Книжкові фразеологізми в художніх і публіцистичних текстах порівняльних мов.

Стилістичні особливості розмовної фразеології в українській, російській і польській мовах. Структурно-семантичне перетворення фразеологізмів в творчості російських і українських письменників.

Тема 7. Газетно-публіцистичний стиль російської, польської та української мов.

Публіцистичний стиль і його підстили. Газетно-публіцистичний стиль як засіб масової комунікації російської та української мов. Класифікація газетно-публіцистичного стилю.

Офіційно-інформативний підстиль у російській та українській газетній публіцистиці. Неофіційно-інформативний підстиль газети. Інформативно-діловий підстиль, його функції та жанри. Інформаційний стиль в російській, українській та польській газетній публіцистиці.

Аналітичний стиль у порівняльних мовах на газетній шпальті. Художньо-публіцистичний стиль у структурі сучасної публіцистики.

Емоційно-оцінні засоби в інформативно-експресивному тексті.

Тема 8. Науковий стиль у російській, польській та українській стилістичних системах.

Загальна характеристика наукового стилю. Диференціація наукового стилю і його різновиди. Науково-навчальний і власне-науковий підстили. Науково-інформативний підстиль як різновид власне наукового стилю.

Функціональний аспект дослідження стилістики і наукових текстів близькоспоріднених мов. Функціональні семантико-стилістичні категорії і способи їх подання до українських, польських і російських наукових текстів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усь ого	у тому числі			
л		пр.	лаб	СР	
	120	30	14	-	76
1	2	3	4	5	6
<u>Розділ 1. Порівняльна характеристика лексико-граматичних засобів російської, української та польської мов</u>					
<u>Тема 1. Основні положення курсу «Порівняльна стилістика»</u>	9	4	1	-	4
<u>Тема 2. Стилiстичнi функцiї лексичних синонiмiв.</u>	13	4	1	-	8
<u>Тема 3. Стилiстичнi особливостi антонiмiв у російськiй, українськiй та польськiй мовах.</u>	11	2	1	-	8
<u>Тема 4. Стилiстична своєрiднiсть термiнiв i термiнологiчних словосполучень у польськiй, українськiй i російськiй мовах.</u>	13	2	1	-	10
<u>Тема 5. Метафора i стилiстичнi ресурси оказiоналiзмiв в українських, російських та польських текстах.</u>	12	2	2	-	8
Разом за розділом 1	58	14	6	-	38
<u>Розділ 2. Порівняльна характеристика функціональних стилів російської, української та польської мов</u>					
<u>Тема 6. Порiвняльна характеристика фразеологiчних засобiв у російськiй, українськiй та польськiй мовах.</u>	16	4	2		10
<u>Тема 7. Газетно-публiцистичний стиль російськiй, польськiй та українськiй мов</u>	24	8	2		14
<u>Тема 8. Науковий стиль у російськiй, польськiй та українськiй стилiстичних системах.</u>	22	4	4		14

Разом за розділом 2	62	16	8		38
Усього	120	30	14		76

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Тема 1. Основні положення курсу «Порівняльна стилістика»</u>	4
2	<u>Тема 2. Стилiстичнi функцiї лексичних синонiмiв.</u>	4
3	<u>Тема 3. Стилiстичнi особливостi антонiмiв у росiйськiй, українськiй та польськiй мовах.</u>	2
4	<u>Тема 4. Стилiстична своєрiднiсть термiнiв i термiнологiчних словосполучень у польськiй, українськiй i росiйськiй мовах.</u>	2
5	<u>Тема 5. Метафора i стилiстичнi ресурси оказiоналiзмiв в українських, росiйських та польських текстах.</u>	2
6	<u>Тема 6. Порiвняльна характеристика фразеологiчних засобiв у росiйськiй, українськiй та польськiй мовах.</u>	4
7	<u>Тема 7. Газетно-публiцистичний стиль росiйськoї, польськoї та українськoї мов</u>	8
8	<u>Тема 8. Науковий стиль у росiйськiй, польськiй та українськiй стилiстичних системах.</u>	4
	Разом	30

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Тема 1. Основні положення курсу «Порівняльна стилістика»</u>	1
2	<u>Тема 2. Стилiстичнi функцiї лексичних синонiмiв.</u>	1
3	<u>Тема 3. Стилiстичнi особливостi антонiмiв у росiйськiй, українськiй та польськiй мовах.</u>	1
4	<u>Тема 4. Стилiстична своєрiднiсть термiнiв i термiнологiчних словосполучень у польськiй, українськiй i росiйськiй мовах.</u>	1
5	<u>Тема 5. Метафора i стилiстичнi ресурси оказiоналiзмiв в українських, росiйських та польських текстах.</u>	2
6	<u>Тема 6. Порiвняльна характеристика фразеологiчних засобiв у росiйськiй, українськiй та польськiй мовах.</u>	2
7	<u>Тема 7. Газетно-публiцистичний стиль росiйськoї, польськoї та українськoї мов</u>	2
8	<u>Тема 8. Науковий стиль у росiйськiй, польськiй та українськiй стилiстичних системах.</u>	4
	Разом	14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Тема 1. Основні положення курсу «Порівняльна стилістика».</u> Нейтральні фразеологізми в українській, російській і польській мовах. Книжкові фразеологізми в художніх і публіцистичних текстах порівняльних мов. Стилістичні особливості розмовної фразеології в українській, російській і польській мовах. Структурно-семантичне перетворення фразеологізмів в творчості російських і українських письменників.	4
2	<u>Тема 2. Стилістичні функції лексичних синонімів.</u> Лексичні синоніми і їх роль у порівняльній стилістиці. Стилістичні особливості синонімів у російських текстах. Стилістична маркірованість лексичних синонімів в українській мові. Функціонування лексичних синонімів у польських художніх текстах. Контекстуальна синонімія як стилістичний прийом в українських, російських і польських текстах.	8
3	<u>Тема 3. Стилістичні особливості антонімів у російській, українській та польській мовах.</u> Стилістичне вживання антонімів у російських, українських і польських художніх текстах. Смилова неоднорідність контекстуальних антонімів. Оксюморон як стилістичний прийом у творчості письменників. Семантичні та стилістичні функції антонімів у творчості Т.Г. Шевченко. Семантичні та стилістичні функції антонімів у публіцистичних текстах.	8
4	<u>Тема 4. Стилістична своєрідність термінів і термінологічних словосполучень у польській, українській і російській мовах.</u> Терміни і термінологічні сполучення як стилістичне збагачення мови. Терміни і термінологічні сполучення в публіцистиці і художній літературі. Вживання у художніх текстах термінологічних слів і словосполучень в номінативній функції. Метафоризація термінів у художньому, публіцистичному і розмовному мовленні. Метафоризовані архітектурні та музичні терміни в українських текстах. Метафоризація термінів у художніх, публіцистичних та розмовних текстах порівняльних мов.	10
5	<u>Тема 5. Метафора і стилістичні ресурси okazіоналізмів в українських, російських та польських текстах.</u>	8

	Метафоризація як стилістичний прийом. Використання метафор в українських, російських та польських художніх текстах. Метафора у російській і українській публіцистиці. Метафора в поезії С. Єсеніна і В. Сосюри. Експресивно-стилістичні можливості okazіоналізмів у структурі текстів. Тичиновські неологізми та їх використання у творчості українських і російських письменників. Експресивно-стилістичні можливості okazіоналізмів у структурі українських, російських та польських текстів. Okазіональні слова та словосполучення у російській, польській, українській мовах.	
6	Тема 6. <u>Порівняльна характеристика фразеологічних засобів у російській, українській та польській мовах.</u> Нейтральні фразеологізми в українській, російській і польській мовах. Книжкові фразеологізми в художніх і публіцистичних текстах порівняльних мов. Стилістичні особливості розмовної фразеології в українській, російській і польській мовах. Структурно-семантичне перетворення фразеологізмів в творчості російських і українських письменників.	10
7	Тема 7. <u>Газетно-публіцистичний стиль російської, польської та української мов.</u> Публіцистичний стиль і його підстили. Газетно-публіцистичний стиль як засіб масової комунікації російської та української мов. Класифікація газетно-публіцистичного стилю. Офіційно-інформативний підстиль у російській та українській газетній публіцистиці. Неофіційно-інформативний підстиль газети. Інформативно-діловий підстиль, його функції та жанри. Інформаційний стиль в російській, українській та польській газетній публіцистиці. Аналітичний стиль у порівняльних мовах на газетній шпальті. Художньо-публіцистичний стиль у структурі сучасної публіцистики. Емоційно-оцінні засоби в інформативно-експресивному тексті.	14
8	Тема 8. <u>Науковий стиль у російській, польській та українській стилістичних системах.</u> Загальна характеристика наукового стилю. Диференціація наукового стилю і його різновиди. Науково-навчальний і власне-науковий підстили. Науково-інформативний підстиль як різновид власне наукового стилю.	14

Функціональний аспект дослідження стилістики і наукових текстів близькоспоріднених мов. Функціональні семантико-стилістичні категорії і способи їх подання до українських, польських і російських наукових текстів.	
Разом	76

8. Види контролю і система накопичення балів

Студенти денної форми можуть отримати таку кількість балів:

У межах поточного контролю

30 балів – за засвоєння теоретичної бази (тестові завдання за теоретичним матеріалом лекції та практичного заняття);

30 балів – набуття практичних вмінь і навичок (завдання практичного змісту, що подаються до планів на практичне заняття, виконання практичної роботи на занятті за темою);

У межах підсумкового контролю

40 балів: 20 балів – залік (підсумковий контроль у вигляді контрольного тестування та виконання практичних завдань)

20 балів - наявність підготовлених аналітичних довідок (5 балів), виконання письмових завдань різного типу (5 балів), усне фронтальне опитування (10 балів).

Критерії оцінювання:

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування.

За усну відповідь на занятті студент може отримати максимум **5** балів. За доповнення та участь в обговоренні питань – максимум **2** бали.

*Письмовий контроль у вигляді контрольного тестування за результатами вивчення матеріалу розділів оцінюється в максимум **7** балів (контрольна робота № 1), **10** балів (контрольна робота № 2): студент отримує бали в залежності від правильних відповідей.*

*Поточне тестування за кожною темою оцінюється максимум **1** бал, якщо студент дав відповідь на 5 питань із 10 тестів.*

Відповідь на практичному занятті – максимум. **5** балів.

5 балів ставиться, якщо студент виявив всебічні, системні й глибокі знання теоретичного матеріалу, вільно виконує передбачені програмою завдання, виявляє повне розуміння матеріалу, застосовує знання на практиці, вміє використовувати загально відомі докази із самостійною правильною аргументацією, і, як наслідок, точно і переконливо розкриває зміст питання, виявляючи при цьому глибокі знання предмета.

4 бали ставиться, коли студент дав правильну й вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, володіє стилістичною термінологією і не допускає помилок у її застосуванні; виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, але розкриває їх на недостатньо глибокому рівні та допускає незначні помилки у перекладі текстів з української мови російською та польською.

3 бали отримує студент, якщо він виявляє недостатні знання спеціальної термінології, має небагатий словниковий запас, не може змістовно, грамотно висловлювати свої думки з питання; виявляє певні знання і розуміння основних теоретичних положень, але допускає істотні помилки та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, що не свідчать про засвоєння теоретичного матеріалу.

2 бали ставляться, якщо відповідь під час відтворення основного матеріалу за програмою поверхова, фрагментарна, що свідчить про відсутність початкових уявлень про предмет навчання; студент відтворює відповідь на питання неповно, непослідовно; не володіє фаховою термінологією; словниковий запас дає змогу викласти думки тільки на елементарному рівні; допускає багато мовленнєвих помилок

1 бал студент отримує, якщо він продемонстрував відсутність знань з теми практичного заняття, виявив значні прогалини в знаннях навчального матеріалу, не може відповісти на жодне запитання викладача.

	Вид контрольного заходу / кількість контрольних заходів / кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Поточне тестування за кожною темою	8	1	8
2	Виконання практичного завдання до плану заняття та підготовка питань	7	5	35
3	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу I</i> «Порівняльна характеристика лексико-граматичних засобів російської, української та польської мов»	1	7	7
4	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу II</i> «Порівняльна характеристика функціональних стилів російської, української та польської мов»	1	10	10
5	Залік: відповіді на 2 питання теоретичного та 1 питання практичного характеру Додаткові завдання: захист аналітичної довідки та переклад українського тексту російською та польською мовами	1	10 10 20	20 20
	Підсумковий контроль			

	20		100

Розподіл балів, які отримують студенти

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу для відповідей на практичних заняттях, вивчення матеріалу для самостійної роботи, підготовка аналітичної довідки та переклад текстів; написання поточної контрольної роботи за двома розділами.

Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні двох розділів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку «зараховано» (100 – 60 балів), «не зараховано» (з можливістю повторного складання / або з обов'язковим повторним курсом). Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Екзамен
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Після виконання програми курсу «Порівняльна стилістика» студент може набрати максимальну кількість балів (**100**), яка складається з

1) поточного контролю, яке спрямоване на перевірку знань студента і здійснюється викладачем протягом семестру – **60 балів** – за сумою наступних результатів:

- поточного тестування за кожною темою (максимум **8 балів**),
- виконання практичного завдання до плану заняття та підготовка питань (максимум **35 балів**),
- контрольного тестування за результатами вивчення матеріалу *Розділу I «Порівняльна характеристика лексико-граматичних засобів російської, української та польської мов»* (максимум **7 балів**);

- контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу *Розділу II* «Порівняльна характеристика функціональних стилів російської, української та польської мов» (максимум 10 балів);

2) підсумкового контролю (заліку) у вигляді теоретичного питання (максимум 10 балів) та виконанні практичних завдань (максимум 10 балів), який представлений у формі усного опитування (максимум 20 балів); захист аналітичної довідки та переклад українського тексту російською та польською мовами (максимум 20 балів).

Допуск студента до підсумкового контролю (заліку) – 35 балів із 60 поточних.

НОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

А високий (100 - 90): Студент виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, засвоїв взаємозв'язок основних категорій і понять з порівняльної стилістики, успішно захистив досліджений текст.

В середній (89 - 82): Студент дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, вміння використовувати загально відомі докази із самостійною правильною аргументацією, але не зовсім вдало захистив досліджений текст.

С (81 – 74): Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь при захисті. Допущені несуттєві неточності, помилки зміг самостійно виправити.

Д достатній (73 – 64): Студент виявив знання основного навчального матеріалу, відповів на поставлене запитання, допустив суттєві помилки, але продемонстрував здатність усунути ці помилки за допомогою викладача. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Е (63 - 60): Студент відтворює основний навчальний матеріал з помилками й неточностями без відповідної аргументації та допускає помилки при розв'язанні практичних завдань.

Ф початковий (59 – 35): Студент дав неправильну відповідь на запитання, виявив значні прогалини в знаннях навчального матеріалу, не зумів перекласти текст польською мовою.

Х (34 – 0): Студент продемонстрував відсутність знань з курсу «Порівняльна стилістика», не спромігся захистити наукову роботу та не зміг відповісти на жодне запитання викладача.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Андреева Л. А., Мирошниченко Л. В. Стилистика и культура речи. Москва: Наука, 2007. 342 с.
2. Балли. Ш. Французская стилистика. Москва: Эдиториал УРСС, 2001. 214 с.
3. Васильева А. Н. Газетно-публицистический стиль речи. Москва: Русский язык, 1982. 267 с.
4. Винокур Т. Г. Закономерности стилистического использования языковых единиц. Гл. 3. Стилистический узус. Монография. Москва: Наука, 1980. 237 с.
5. Голуб И. Б. Новый справочник по русскому языку и практической стилистике. Учебное пособие. Москва: Эксмо, 2007. 312 с.
6. Долинин К. А. Стилистика французского языка. Ленинград: Учпедгиз, 1978. 231 с.
7. Кайда Л. Г. Эффективность публицистического текста. Москва: Изд-во МГУ, 1989. 198 с.
8. Кожина М. Н., Дускаева Л. П. Лингвистические изменения в русской газете последнего десятилетия: В кн.: Стереотипность и творчество в тексте. Пермь: Знание, 2000. С. 116 – 196.
9. Костомаров В. Г. Русский язык на газетной полосе. Москва: Просвещение, 1971. 189 с.
10. Лапшина М. Н. Стилистика современного английского языка. Москва: Академия, 2013. 199 с.
11. Мацько Л. І., Сидоренко О. О., Мацько О. М. Стилiстика української мови. Київ: Вища школа, 2003. 214 с.
12. Панфилов А.К. Лекции по стилистике русского языка. Москва: Высшая школа, 1972. 146 с.
13. Солганик Г. Я., Дроняева Т. С. Стилистика современного русского языка и культура речи. Москва: Академия, 2008. 294 с.
14. Солганик Г. Я. Практическая стилистика русского языка: учебно-методическое пособие. Москва: Академия, 2006. 316 с.
15. Сопоставительная грамматика русского и украинского языков / под общ. ред. Н. Г. Озеровой. Киев: Институт языкознания НАН Украины, 2003. 852 с.
16. Стилистика русского языка. Под ред. Н. М. Шанского. Ленинград: Учпедгиз, 1982. 267 с.
17. Стилистика русского языка учебник для студентов высших учебных заведений / укладачі: М. Н. Кожина, Л. Р. Дускаева, В. А. Салимовский. Москва: Флинта Наука, 2012. 226 с.

Додаткова:

1. Алексеева И. С. Введение в переводоведение. Санкт-Петербург: Академия, 2016. 352 с.

2. Bańkowska Edyta, Mikołajczuk Agnieszka i in. *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*. Warszawa, 2003.
3. Брагина А. А. *Синонимы в литературном языке*. Москва: Наука, 1986. 129 с.
4. Васильева А. Н. *Курс лекций по стилистике русского языка. Научный стиль речи*. Москва: Русский язык, 1976. 192 с.
5. Васильев Л. М. Проблема лексического значения и вопросы синонимии // *Лексическая синонимия*. Сб. статей. Москва, 1967. С. 26 – 38.
6. Виноградов В. В. *Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика*. Москва: Наука, 1963. 187 с.
7. Винокур Т. Г. *Говорящий и слушающий. Варианты речевого поведения*. Москва: Наука, 1993. 172 с.
8. Гарбовский Н. К. *Теория перевода*. Москва: МГУ, 2004. 544 с.
9. Дзялошинский И. М., Пильгун М. А. *Риторика*. Москва: Издательство «Юрайт», 2018. 412 с.
10. Ефимов А. И. *Стилистика художественной речи*. Москва: Наука, 1961. 316 с.
11. Жарова Л. П. *Складні випадки перекладу з російської мови: навчальний посібник*. Київ: Знання, 2011. 102 с.
12. Земская Е. А. *Активные процессы современного словопроизводства. Русский язык конца XX столетия (1985 – 1995)*. Москва: Просвещение, 1996. С. 90 – 141.
13. Івакін Ю. О. *Поезія Шевченка періоду заслання. Творчий метод і поетика Т.Г.Шевченка*. Київ: ОППН, 1980. С. 27 – 112.
14. Иванникова Е. А. О роли мотивированности значения в синонимических отношениях слов. *Лексическая синонимия: Сб. статей*. Москва: МГУ, 1967. С.112 – 122.
15. Колесов В. В. *Русская речь. Вчера. Сегодня. Завтра*. Санкт-Петербург, 1998. 157 с.
16. Коптілов В. В. *Теорія і практика перекладу*. Київ: Фоліо-прес, 2011. 280 с.
17. *Общее языкознание: формы существования, функции, история языка.* / Под ред. Б. А. Серебренникова. Глава девятая «Норма»: Н. Н. Семенюк. Москва: Наука, 1970. 597 с.
18. Рецкер Я. И. *Теория перевода и переводческая практика*. Москва: Валент, 2012. 240 с.
19. Солганик Г. Я. *Стиль репортажа*. Москва: Высшая школа, 1970. 135 с.
20. Тарас Шевченко. *Повне зібрання творів у 6-ти томах*. Київ, 1963 – 1964.
21. Чабаненко В. А. *Основы мовної експресії*. Київ: Наука, 1984. 367 с.
22. Швейцер А. Д. *Контрастивная стилистика. Газетно-публицистический стиль в английском и русском языках*. Москва: Академия, 2009. 319 с.
23. Швейцер А. Д. *Опыт контрастивного социолингвистического анализа языка массовой коммуникации // Проблемы языковой жизни Российской Федерации и зарубежных стран*. Москва: МГУ, 1994. С.126 – 149.
24. Шмелева Т. В. *Повседневная речь как лингвистический объект. Русистика сегодня*. Москва, 1993. С. 7 – 16.
25. Федоров А. В. *Введению в теорию перевода*. Москва: Просвещение, 1953. 512 с.

26. Федоров А. В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы) Москва: Высшая школа, 1983. 303 с.
27. Юнаковская А. А. Современный польский язык: учебное пособие. Омск, 2004. 204 с.

Словники:

1. Домагальські С. Великий польсько-український, українсько-польський словник термінології сучасного бізнесу. Тернопіль: Богдан, 2010. 1800 с.
2. Корсовецька Р. І., Сухомлинов О. М. Російсько-польсько-український словник-довідник ділової лексики. Донецьк: Юго-Восток, 2006. 84 с.
3. Словарь синонимов русского языка / Под ред. А. П. Евгеньевой. Т. I. Ленинград: Учпедгиз, 1970. 612 с.
4. Словник мови Шевченко в двох томах. Т. I–II. Київ: КНУ, 1999. 135 с.
5. Словарь языка русских произведений Шевченко в двух томах. Т. I, 1985; т. II, 1986. Київ, 2016. 576 с.
6. Львов М. Р. Словарь антонимов русского языка. Москва: Наука, 1985. 512 с.

Інформаційні ресурси

1. Гальперин А.И. "Очерки по стилистике английского языка". URL: http://www.classes.ru/grammar/30.Ocherki_po_stilistike_angliyskogo_yazyka/html/unnamed.html (Дата обращения 31.03.2019)
2. Алексеев А.Я. Сопоставительная стилистика. URL: <https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjupLjr4Z7nAhUMxosKHbIIB8YQFjAAegQIBhAB&url=http%3A%2F%2Ffir.nmu.org.ua%2Fbitstream%2Fhandle%2F123456789%2F2235%2F%25D0%259D%25D0%25A2%25D0%2591452583.pdf%3Fsequence%3D1&usg=AOvVaw3w3U4naVN-ilSp8lY8g8Sl> (Дата обращения 24.01.18г.)
3. Тексты лекций по стилистике русского языка. URL: http://www.superinf.ru/view_helpstud.php?id=284 (дата обращения: 15.04.2018).
4. Стилистика и литературное редактирование: учебное пособие / О.А. Казакова, С.В. Малервейн, Л.М. Райская, Т.Б. Фрик. Томск : Изд-во Томского политехнического университета, 2009. 116 с. URL: <http://window.edu.ru/resource/009/75009> (дата обращения: 11.02.2018).

Погоджено О.В. Мищенко

з навчальним відділом

« 09 » вересня 2019 р